

Notat

Januar 2024

Status for rygning hos børn og unge i Ishøj Kommune

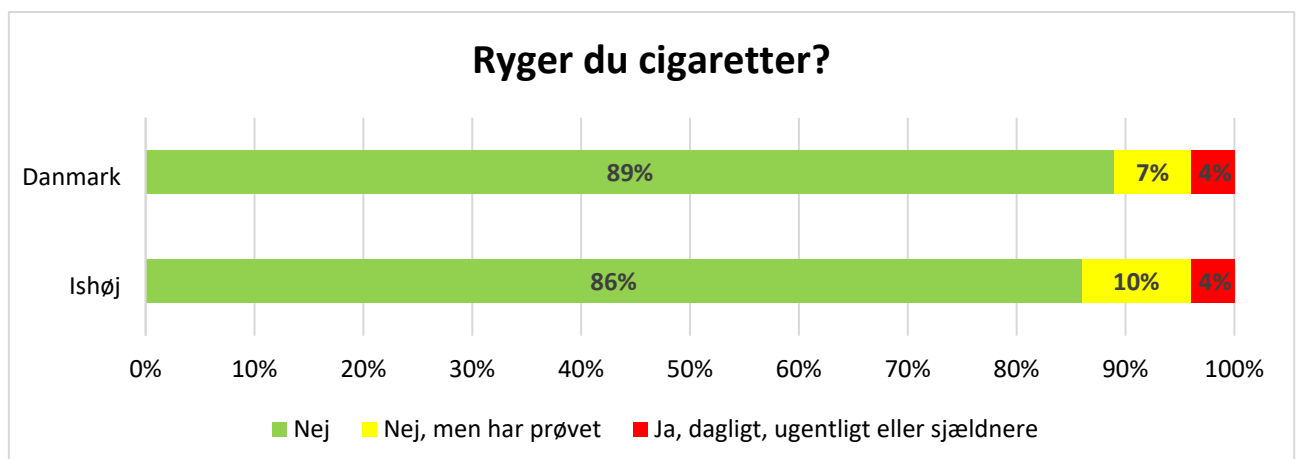
Notatet er udarbejdet på baggrund af temadrøftelse i Børne- og Undervisningsudvalgets møde d. 18. januar 2024. Formålet med notatet er give et overordnet billede på, hvordan situationen er i Ishøj Kommune i forhold andre kommuner.

Ungeprofilundersøgelsen for skoleåret 2022/2023

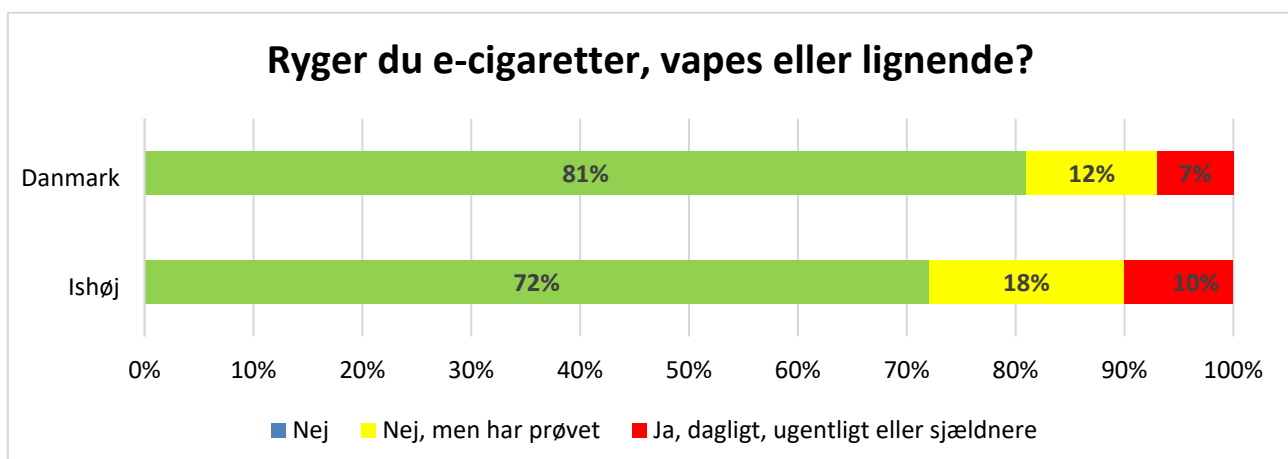
Der udarbejdes hvert år en ungeprofilundersøgelse via systemet "BørnUngeLiv" hos 7. og 8. klasserne i perioden fra november til januar. Den senest opgjorte undersøgelse er således fra perioden november 2022 til januar 2023, hvor det bl.a. fremgår, hvordan de unges vaner i forhold til rygning og nikotinprodukter var på det tidspunkt i Ishøj Kommune:

Tobaksrygning, e-cigaretter & snus

14 % af eleverne har prøvet at ryge en cigaret. Kun godt 4 % angiver at ryge ugentligt eller dagligt, hvilket ikke adskiller sig fra resultaterne på landsplan. Der er dog flere elever, der har prøvet at ryge e-cigaretter/vapes. Der er ca. 10 % af eleverne, der angiver at ryge e-cigaretter ugentligt eller dagligt.

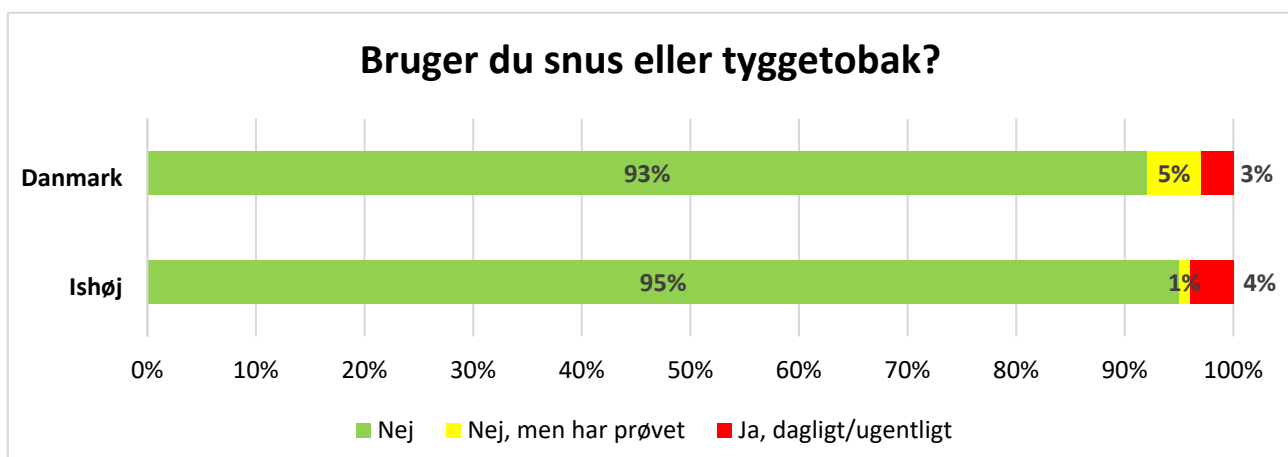

Figur 20: Andelen af unge i Ishøj, der ryger dagligt, ugentligt eller sjældnere, er på niveau med landsgennemsnittet.

Figur 21: Andelen af unge i Ishøj, der ryger e-cigaretter dagligt eller ugentligt, er lidt højere end landsgennemsnittet. Samtidig er der flere elever i Ishøj, der har prøvet at ryge e-cigaretter.

Snus og tyggetobak er noget, som eleverne på 7. og 8. årgang sjældent gør brug af. Der ses dog en stigning i andelen af daglige/ugentlige brugere, sammenlignet med sidste år (2021: 2 %, 2022: 4 %).

Figur 22: Ligesom tobaksrygning og rygning af e-cigaretter, er brugen af snus/tyggetobak ikke et udbredt fænomen på 7. og 8. årgang. Hverken i Ishøj eller i Danmark generelt.

Sammenlignet med svarene fra sidste år, ses der en stigning i antallet af elever, der ryger - både almindelige cigaretter og e-cigaretter/vapes, ligesom der ses en stigning i brugen af snus/tyggetobak. I løbet af 2022 vandt Puffbars frem i landet (en form for e-cigarett som særligt appellerer til de helt unge). Måske er det denne trend, der afspejles i figuren nedenfor. Stigningen er under alle omstændigheder noget, der kalder på opmærksomhed.

Hash, marihuana, pot eller skunk

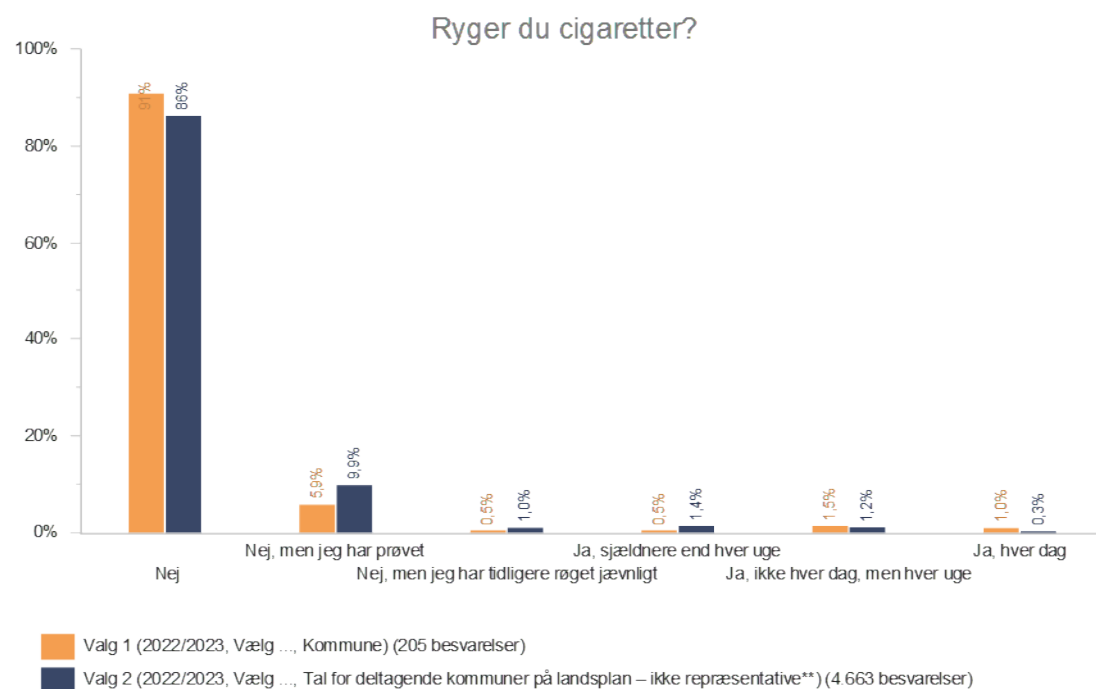
Kun 4 % af eleverne i Ishøj svarer, at de har prøvet at ryge hash, marihuana, pot eller skunk. Dette afviger ikke markant fra landsgennemsnittet. Dette er ikke overraskende, da hashforbruget typisk er yderst begrænset i denne aldersgruppe. Generelt må man nok sige, at en mere præcis vurdering af hashforbruget blandt Ishøjs unge kræver, at en ældre målgruppe undersøges end det er tilfældet i denne Ungeprofilundersøgelse.

Sundhedsprofilundersøgelsen fra skoleåret 2022/2023

Sundhedsplejen udarbejder en undersøgelse hos 9. klasserne i starten af skoleåret, hvilket bruges som redskab til dialog med eleverne og deres forældre efterfølgende. Undersøgelsen tager afsæt i samme system ("BørnUngeLiv"), som Ungeprofilundersøgelsen. Sundhedsplejen stiller det samme spørgsmål som i Ungeprofilundersøgelsen, når det handler om rygning. Der stilles dog ikke spørgsmål i Sundhedsprofilundersøgelsen til e-cigaretter/vapes og snus/tyggetobak.

Det bemærkes, at hvor Ungeprofilundersøgelsen er anonym, er Sundhedsprofilundersøgelsen ikke-anonym, da den bruges som afsæt for dialog efterfølgende. Det er de unge godt klar over, når de besvarer spørgsmålet om rygning og hash, og det må naturligvis forventes, at dette afspejler sig i resultatet af undersøgelsen.

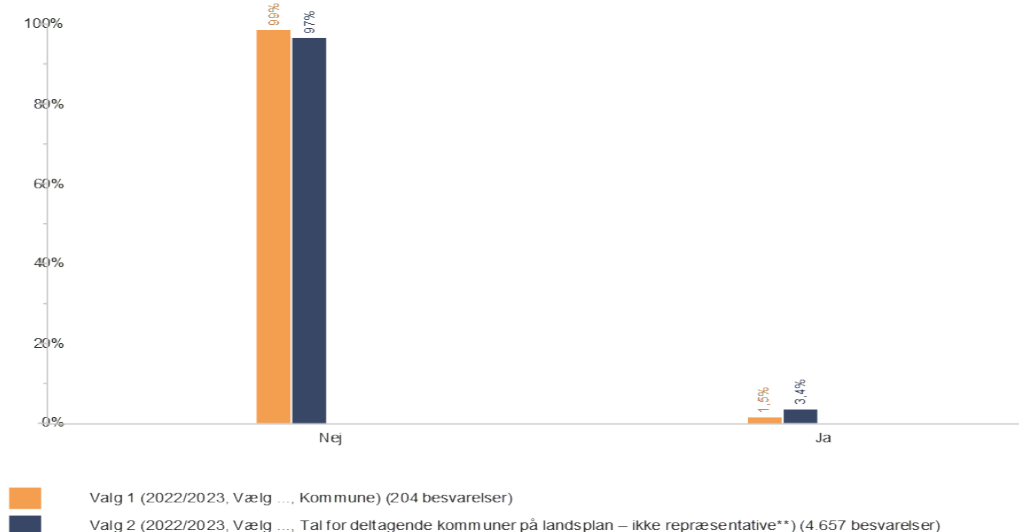
Rygning

Rygning. 1 % af eleverne i 9. klasse i Ishøj ryger dagligt. I 2021-2022 angav 2 % af eleverne, at de aldrig har prøvet at ryge cigaretter.

I dette spørgeskema bruger vi ordet hash som udtryk for både hash, marihuana, pot og skunk.

Har du nogensinde prøvet at ryge hash?

Hash mm. 99 % af eleverne i 9. klasse i Ishøj har aldrig prøvet at ryge hash. I 2021-2022 svarede 96 % af eleverne, at de aldrig har prøvet at ryge hash.

Ovenstående tabeller viser, at langt de fleste elever på 9. klassetrin i Ishøj Kommune aldrig har prøvet at ryge hash og ikke ryger cigaretter herunder bruger snus og puffbar til daglig. Andelen af elever i Ishøj, der ryger cigaretter til daglig, ligger på 1 procent, hvilken er mindre end de forrige år. Med hensyn til rygning har sundhedsplejen mulighed for at henvise til STOP LINJEN. Den unge kan sende en sms om, at han/hun gerne vil kontaktes, og så er der mulighed for, at den unge kan få et forløb hos STOP LINJEN (Sundhedsstyrelsen). Derudover taler sundhedsplejerskerne med de unge om, i hvilke situationer rygetrangen melder sig og hvilke strategier, som de kan bruge til at undgå disse. Sundhedsplejen tilbyder desuden opfølgende samtaler med fokus på rygestop.

Rygning m.m. på Vestegnen og Sydamager

Ishøj indgår i samarbejdet "Klar Livet – uden røg og rusmidler" sammen med 9 andre kommuner på Vestegnen og Sydamager. Det overordnede mål er at styrke unges muligheder i livet ved at fremme mental sundhed og mindske forbrug af alkohol, stoffer og tobak.

Der er søgt midler hos Nordea Fonden til at styrke indsatsen i forhold til brugen af nikotin og rusmidler hos unge: *"Formålet med projektet er at skabe meningsfulde rammer med ansvarlige voksne, der fører til at unge bliver understøttet i god trivsel i fællesskaber uden nikotin, og at unges mentale sundhed og deltagelse i aktiviteter, der forebygger brug af nikotin og rusmidler, styrkes gennem ungedeltagelse. Projektet har tre projektspor: (1) Projektspor 1: Kompetenceløft om nikotin målrettet voksne omkring de unge, (2) Projektspor 2: Det gode træningsfællesskab i idræts- og foreningslivet uden nikotin og (3) Projektspor 3: Nikotinfri fællesskaber på ungdomsuddannelser."*

Nordea Fonden har d. 8. januar 2024 meddelt, at ansøgningen er imødekommet, hvilket betyder, at projektet kan blive realiseret i de 10 kommuner, som indgår i den tværkommunale indsats "Klar Livet – uden røg og rusmidler". Læs evt. mere her: [Nikotin skal ud af skolegården | Nordea-fonden \(nordeafonden.dk\)](https://nordeafonden.dk)

I forbindelse med ansøgningen er det også opgjort, hvordan rygning ser ud i de andre kommuner, som er med i "Klar Livet". Desværre indgår Ishøj Kommune ikke i sammenligningen, da de andre kommuner anvender Ungeprofilundersøgelsen på 9. klasserne, mens vi aktuelt bruger den på 7. & 8. klasserne. Skemaet er således tilpasset, hvor Ishøj indgår med 8. klasses tallene.

Tal for brug af nikotinprodukter blandt 9. klasses elever på Vestegnen og Sydamager 2022/2023

	Albertslund	Dragør	Glostrup	Hvidovre	Høje Taastrup	Ishøj (8. Klasse)	Rødovre	Tårnby	Vallensbæk	Hele landet
Ryger cigaretter dagligt eller lejlighedsvis	5,2	2,0	7,1	6,0	6,6	4,0	4,0	9,4	7,2	7,1
Ryger cigaretter hver dag	2,6	0,0	4,4	3,0	2,0		1,0	3,0	1,1	2,0
Ryger e-cigaretter dagligt eller lejlighedsvis	10,7	8,0	14,0	10,0	10,8	10,0	11,0	17,5	15,4	9,8
Ryger e-cigaretter hver dag	4,7	0,0	9,6	5,0	4,3		1,0	6,0	5,5	2,4
Bruger snus dagligt og lejlighedsvis	4,0	4,9	4,4	7,0	4,0	4,0	9,0	8,2	7,8	6,9
Bruger snus hver dag	2,6	3,9	2,6	5,0	2,8		6,0	4,3	5,0	3,6